

Täytä lomake huolellisesti, puutteellisesti täytetyjä hakemuksia ei käsitellä. Vastaa hakemuslomakkeen kohti tiivistä ja täsmällisesti. Käytä vastaukseen kussakin kohdassa maksimissaan 1 000 merkkiä.

Rahoituksen hakija

Hakijan nimi/Hankkeen hallinnoija (yritys/virasto/tms.):
Metropolia Ammattikorkeakoulu

Hankkeen perustiedot

Hankkeen nimi:
Arjen designilla ja kaupunkisuunnittelulla luovaa yrittäjyyttä kohti
Hankkeen kokonaisaikataulu (kk.vvvv – kk.vvvv):
01.2017–12.2019

	2017	2018	2019
Innovaatorahastosta haettava rahoitus (euroa)	51 200	75 300	63700
Oma rahoitus (euroa)	17066,75	25100	21233
Muu rahoitus (euroa)	0	0	0
Yhteensä (euroa)	68 267	100400	84933

Hankkeen yhteistyökumppanit

Yhteistyökumppanit Helsingin kaupungilla:
Rakennusvirasto Kaupunkisuunnitteluvirasto
Muut yhteistyökumppanit:
Suomen Muotoilusäätiö sekä säätiön yritysverkostot

Kuvaus hankkeesta www.hel.fi/innovaatorahasto -sivulle
Kaupun murros on haaste kivijalkayrittäjille. Toimintaa uhkaa esimerkiksi se, että asiakas käyttää liikkeen palveluita korkeillakseen tuotetta, mutta ostaakin sen lopulta halvemmasta ulkomaalaisesta verkkokaupasta. Kivijalkayrityksille olisi eduksi erottua selvästi massaliikkeistä ja tarjota palveluita, joita asiakkaat tarvitsevat paikan päällä. Ratkaisuna projektissa kehitetään joukko valmiita palvelukonsepteja, joita kaupunki voi tarjota kivijalkayrityksille niiden ydintoiminnan oheen (vrt. esim. matkakorttilataus osana ruokakauppojen toimintaa).
Esiselvityksen avulla kartoitettujen tulosten perusteella Metropolian asiantuntijaopettajat ja opiskelijat tuottavat kaupungille käyttöönottovalmiita oheispalvelukonsepteja, joiden markkinointi ja tunnetuksi tekeminen yrityksille ja yleisölle on keskeinen osa toimintaa. Kullekin konseptille luodaan erottuva ja yhdenmukainen opaste- logo- ja värimaailma, joiden avulla asiakkaan on helppo löytää tarvittava palvelu. Tarkoitus on juurruttaa konseptit visuaaleineen osaksi helsinkiläistä yritystoimintaa ja kaupunkibrändiä.

Kuvaus hankkeen keskeisestä sisällöstä

Hankkeen kolme tärkeintä tavoitetta:

- 1) Lisätä muotoilun keinoin toteutettavilla palvelukonseptiuudistuksilla yritysten kannattavuutta ja tuottavuutta sekä tarjota uusi mahdollinen työkalu omistajanvaihdokseen.
- 2) Tehdä tunnetuksi muotoilualan ja erityisesti palvelumuotoilun roolia kaupungin elävöittämisessä ja elinkeinorakenteiden muutosten ennakoinnissa ja samalla luoda uusia työmahdollisuuksia muotoilijoille
- 3) Tuoda toiminnan kautta Helsingille näkyvyyttä ja markkinointiarvoa, jolla kasvatetaan kaupungin vetovoimaa ja luodaan Helsinki-brändiä samalla kun kehitetään kaupunkilaisjoukon palveluita

Kuvaa lyhyesti mitä hankkeessa tehdään:

Hankkeessa kehitetään joukko palvelukonsepteja, joita kaupunki voi tarjota kivijalkayrityksille niiden ydintoiminnan oheen. Päämääränä on päivitetyn osaamisen kautta ylläpitää kivijalkayrittäjien työllisyysmahdollisuuksia sekä ennakoida elinkeino- ja kaupunkirakenteen muutosta ja omistajanvaihdoksia.

Käyttäjätutkimuksilla selvitetään, millaisilla palveluilla yritysten toimintaedellytyksiä, asiakaskuntaa ja näkyvyyttä saadaan lisättyä. Näiden perusteella tilaaja-asiakkaille tuotetaan käyttöönottovalmiita toimintakonsepteja erityisesti pilot-tialueille Pasilaan, Kalasatamaan ja Myllypuroon.

Näkyvyys ja kulkemisen helppous ovat toiminnan keskiössä. Niiden takaamiseksi kullekin konseptille luodaan tunnistettava visuaalinen ilme, opasteisto sekä Helsinki Design District -tarra -tyyppinen logovalikoima. Logojen myöntämisperusteet kootaan manuaaliksi ja vakiinnutetaan.

Tarkoitus on jalkauttaa konseptit visuaaleineen pysyväksi osaksi helsinkiläistä yritystoimintaa ja brändätä ne osaksi Helsinki-kuvaa ja kaupungin vetovoimatekijöitä.

Mitkä asiat hankkeessa luovat elinkeinoperustaa?

- Kivijalkayrityksille kehitellyt oheistoiminnot lisäävät palveluiden kulutusta ja kannattavuutta sekä työntekijöiden osaamista ja vaikuttavat näin myönteisesti kaupungin elinkeinoihin. Ne ovat myös yksi mahdollinen työkalu kaupungille ja yrityksille elinkeinorakenteen muutoksesta selviämiseen ja sen ennakointiin.
- Oheistoiminnoiksi valikoidaan palveluita, joita voidaan tarjota vain paikan päällä; näin kivijalkayrityksille luodaan menestymisen edellytyksiä ilman, että niiden tarvitsisi kilpailla suosiostaan esimerkiksi ulkomaisen verkko-kaupan kanssa
- Toiminnan avulla vahvistetaan ymmärrystä muotoilun hyödyistä palvelujen kehittämisessä ja kaupungin elävöittämisessä, jolloin ne kasvattavat alan osaajien kysyntää ja työllisyyttä.

Mitkä asiat hankkeessa luovat osaamisperustaa?

Hankkeessa

- kasvatetaan kivijalkayrittäjien osaamista laajentamalla heidän palveluportfoliotaan
- lisätään kaupunki- ja palvelumuotoilun tunnettuutta yrittäjien ja kaupungin edustajien keskuudessa ja käytäntöön vietyjen esimerkkien avulla ja samalla tuodaan näkyväksi muotoilun ja käyttäjälähtöisen suunnittelun osaamista, joka on keskiössä tulevaisuuden kaupunkisuunnittelussa ja rakennemuutosten tunnistamisessa.
- vahvistetaan kevyiden käytännön pilottien avulla kokeilukulttuuria sekä tietoa sen hyödyistä sekä soveltamismahdollisuuksista
- pohditaan muotoilualan tulevaisuutta ja muotoilijan uusia rooleja sekä sitä, millaisia innovaatioita ja uusia toimintatapoja löytyy muotoilun rajapinnoilta.

Mitkä hankkeen osiot ovat innovatiivisia ja uusia tai uutta luovia?

Kaupungin vakiintuneeseen käyttöön tarkoitettujen täydentävien lisäpalveluiden konseptin luominen yrityksille:

- Kattavan, toiminnasta kertovan visuaalisen koodiston (vrt. Helsinki Design District -tarra) kehittäminen sekä kunkin logon myöntämisperusteiden kokoaminen manuaaliksi
- Vakiintuneen opastejärjestelmän kehitys, joka paitsi takaa sen, etteivät yritysten löydettävyyden ja tuottavuuden kärsi kaupunkirakenteen muuttuessa tai tilapäisjärjestelyiden aikana, myös tuo Helsingille markkinointiarvoa, jolla kasvatetaan kaupungin vetovoimaa ja luodaan Helsinki-brändiä samalla kun kehitetään kaupunkilaisten palveluita
- Elinkeino- ja osaamisperustan vahvistaminen sekä rakennemuutosten ennakointi monialaista ja yhteistoiminnallista kokeilukulttuuria sekä muotoilua hyödyntämällä

Kuvaa lyhyesti hankkeen taustalla oleva ongelma, joka hankkeessa halutaan ratkaista:

Helsinki on suurten rakennemuutosten edessä. Siksi tarvitaan älykästä kasvua ja erikoistumista, alueellista innovatiivisuutta sekä kokeilukulttuurin lisäämistä. Muutokseen mukautuminen vaatii uudistuvaa elinkeinorakennetta ja kykyä ennakoida kehityskulkuja. Keskeistä on elinkeinopolitiikan jatkuva kehittäminen, yritysnäkökulman ymmärtäminen ja esimerkiksi muotoiluosaamisen vahvempi hyödyntäminen liiketoiminnassa. Ongelmana on kyetä säilyttämään erityisesti kivijalkayritysten toiminta kannattavana ja elinvoimaisena.

PK-yrityksillä ei ole aina edellytyksiä sopeutua rakennemuutokseen tai huolehtia uudistumiskyvystään. Kokeilukulttuuriin perustuvaa sparrausapua älykkään kasvun tarpeisiin ei ole tarjolla tai se on kallista. Työllisyyttä ja liiketoimintaa edistävät kokeilut ovat haastavia toteuttaa muun muassa ajankäyttö- ja kustannussyistä. Myös kausivaihtelut vaikuttavat merkittävästi siihen, ylitetäänkö yrityksessä myynnin kriittinen piste. Sinänsä hyödyllisten liikeyrityksen sivutoiminta-aihioiden ideointiin, testaamiseen tai markkinointiin ei jää resursseja.

Nimeä ja kuvaa samaan teemaan liittyviä muita hankkeita:

Vyyhti – verkostot, yrittäjyysosaaminen ja yhteistoiminnallisuus luovilla aloilla | Metropolia AMK 2011–2014

Hyvinvointialoille reittejä yrittäjyyteen – Hyrrät | Metropolia AMK 2013–2014

Liikkuvan Arjen Design | Metropolia AMK, EAKR, Helsingin ja Vantaan kaupungit 2011–2013

Liikkuvan arjen design – Pyöräkeskuksesta 2.0 pyöräilykaupunkiin | Metropolia AMK, Helsingin kaupunki 2013–2016

Helsinki Lab | Helsingin kaupunki 2016–2018

Kuvaus hankkeen kulusta ja tuotoksista tarkemmin

Hankkeen toimenpiteet vaiheittain	Vaiheen tuotokset	Vaiheen ajoitus (kk)	Vaiheen kustannus (€)
Käynnistys, hankekonsortion järjestäytyminen ja verjosotiminen esiselvityksen teko <ul style="list-style-type: none"> - projektiryhmä kokoontuu 1. kerran, sopii kokoon-tumisaikataulustaan ja asettaa käynnistysvaiheen tavoitteet - ohjausryhmä kokoontuu 1.kerran - asiantuntijaopettajat suunnittelevat kurssisisällöt yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa - Alkuvaiheen hanketiedotus ja -markkinointi käyn-nistyy: projektisuunnittelija laatii viestintäsuunni-telman sekä tiedottaa aktiivisesti projektista orga-nisaationsa sisällä sekä ulkoisesti eri medioita käyttäen 	<ul style="list-style-type: none"> - hankkeen viestintäsuunnitelma - innovaatioprojektien aiheet - kivijalkayrittäjien vertaisverkosto - verkkosivut ja esittelyvideo - sähköiset ja painetut esitteet - Esiselvitys, johon koottu käyttäjien toiveet yrityksissä tarjottavista oheispalveluista 	1/2017–5/2017 (6 kk)	26400
Väliraportointi ja syksyn innovaatioprojektin suunnittelu <ul style="list-style-type: none"> - projektiryhmä tarkistaa väliraportoinnille asetetut tavoitteet, mittaa niiden täyttymisen sekä tekee tarvittavat korjaustoimenpiteet - ohjausryhmä kokoontuu 2. kerran, hyväksyy väli-raportin - suunnitellaan innovaatioprojekti-opintojaksolla suunniteltavien oheistoimintokonseptien aihiot 	<ul style="list-style-type: none"> - Väliraportin palautus 31.8.2017 men-nessä - Innovaatioprojektien toteutussuunni-telma 	6/2017 – 8/2017 (3 kk)	13937
Ensimmäinen innovaatioprojekti: konseptointi <ul style="list-style-type: none"> - Opiskelijat ideoivat yhteistyökumppaneiden ideoi-den pohjalta asiantuntijaopettajan johdolla yrityksille sivutoimintokonsepteja sekä niille visuaalisen ilmeen ja toimintaan perustuvan logovalikoiman 	<ul style="list-style-type: none"> - sivutoiminta-aihiot innovaatioprojektin tuotoksena - aihioiden visuaalisen ilmeen luonti - aktiivinen tiedotus tuloksista 	8/2017–12/2017 (5 kk)	27930
Konseptien testaus <ul style="list-style-type: none"> - valitaan projektiryhmässä jatkokehittelyyn ja käy-tännön testaukseen menevät oheistoiminta-aihiot 	<ul style="list-style-type: none"> - raportit pilotoiduista konsepteista sekä lopputuloksista 	6 kk	42630
Väliraportointi ja syksyn innovaatioprojektin suunnit-telu <ul style="list-style-type: none"> - projektiryhmä tarkistaa väliraportoinnille asetetut tavoitteet, mittaa niiden täyttymisen sekä tekee tarvittavat korjaustoimenpiteet - ohjausryhmä kokoontuu 3. kerran, hyväksyy väli-raportin - suunnitellaan innovaatioprojekti-opintojaksolla konseptoitavien oheistoimintokonseptien aiheet 	<ul style="list-style-type: none"> - Väliraportin palautus 31.8.2018 men-nessä - Innovaatioprojektien toteutussuunni-telma 	6/2018 – 8/2018 (3 kk)	15140
Toinen innovaatioprojekti: konseptointi <p>Opiskelijat ideoivat yhteistyökumppaneiden ideoiden pohjalta asiantuntijaopettajan johdolla yrityksille sivutoimintokonsepteja sekä niille visuaalisen ilmeen ja toimintaan perustuvan logovalikoiman</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sivutoiminta-aihioiden luonti ja testaus - aihioiden visuaalisen ilmeen jatkokehitytys sekä kokoaminen manuaaliksi - 	6 kk	42630
Konseptien testaus- <ul style="list-style-type: none"> - valitaan projektiryhmässä jatkokehittelyyn ja käy-tännön testaukseen menevät oheistoiminta-aihiot 	<ul style="list-style-type: none"> - raportit pilotoiduista konsepteista sekä lopputuloksista 	6 kk	41790
Päätelmät, loppuraportointi ja hankkeen päätös <ul style="list-style-type: none"> - jalkauttaminen - ohjausryhmä kokoontuu 3. kerran, hyväksyy lop-puraportin sekä sopii jalkauttamistoimenpiteistä 	<ul style="list-style-type: none"> - Loppujulkaisu - Loppuraportti - Lopputapahtuma - Jalkauttamissuunnitelma - Materiaali verkkoalustoilla 	6 kk	43143

Mitkä ovat hankkeen hyödyt hakijan kannalta? Miten hanke hyödyttää kaupunkia ja kuntalaisia?

Hyödyt hakijan kannalta:

- Metropolian muotoilun kaupunkisuunnittelu yhteistyö Helsingin kaupungin kanssa toimii mahdollisena työllistymisreittinä opiskelijoille. Opintojen aikainen portfolion kartuttaminen edistää valmistumisen jälkeistä työllistymistä ilman, että työssäkäynti pidentää opiskeluaikaa.
- Hanke lisää Metropolian tunnettuutta paitsi tulevaisuuden työelämäosaajien kouluttajana, myös aktiivisen kaupunkiyhteisön ja -ympäristön kehittäjänä ja antaa mahdollisuuden myös opiskelijoille toimia mukana tässä työssä ja opinnollistaa merkittävää kaupunkisuunnittelutyötä.

Hyödyt kaupungille ja kuntalaisille:

- Palvelukonsepti-idealla parannetaan yritysten menestyvyyttä ja ennakoidaan elinkeino- ja kaupunkirakenteen muutosta
- Informaatiomuotoilu (logot, opasteet) parantaa PK-yritysten näkyvyyttä, saavutettavuutta, sekä liikkumismahdollisuuksia fyysiseen yritystilaan. Nämä edistävät merkittävästi Helsingin kasvua ja parantavat palveluiden toimivuutta.
- PR- ja markkinointiarvo, jolla merkitystä kaupungin vetovoiman välineenä ja myös kaupunkilaisjoukon palveluiden kehittämisenä

Nimeä hankkeelle 2–4 tavoitteiden toteutumisen seurantamittaria. Mikä tahon mittareita seuraa?

- 1) Hanketoiminnan pohjalta syntyneet uudet liiketoimintalaajennukset yrityksille (hallinnoija)
- 2) yhteistyökumppaneiden kanssa suunniteltujen ideoiden konseptointi ja testaus (hallinnoija)
- 3) konseptien toteutuminen käytännössä (hallinnoija, yhteistyökumpp.)
- 4) käytännössä toteutettujen konseptien käyttäjäkyselyiden tulokset (hallinnoija)

Tunnista kolme suurinta riskitekijää, jotka saattaisivat estää hankkeen tavoitteiden toteutumista.

Miten riskejä voidaan vähentää?

1) Yritykset eivät innostu sivutoiminta-aihoista: Konseptit suunnitellaan tiiviisti yhteistyötahojen kanssa, jotka ovat aktiivisesti mukana jo suunnitteluvaiheessa. Kaikki aiheet kootaan Metropolia Ammattikorkeakoulun avoimelle Liikkuvan Arjen Design -verkkoalustalle, ja mahdolliset toteutumattomat ehdotukset on mahdollista hyödyntää myöhemmässä vaiheessa ja niitä voi helposti myös jatkokehittää.

2) tuotetut palvelukonseptit eivät toteudu käytännössä. Ohjausryhmä koostuu päätösvaltaisista henkilöistä, joilla on edellytykset viedä konseptit toteutusvaiheeseen asti ja ymmärrys siitä, millaisia toimenpiteitä pysyvä jalkauttaminen edellyttää. Yritysyhteistyökumppanilla on valmiudet ja osaaminen käytännön toteutukseen, ja tämä on aktiivisesti mukana myös suunnitteluvaiheessa.

3) konseptit toteutetaan väliaikaisesti, mutta niitä ei saada jalkautettua pysyväksi osaksi kaupungin toimintoja. Konseptit suunnitellaan yhteistyössä paitsi projekti- ja ohjausryhmissä toimivien kaupungin edustajien, myös tuotteiden lopukäyttäjien kanssa. Tämä toteutetaan käyttäjäkyselyiden sekä asukasfoorumien kautta.

Miten hankkeen loputtua tuotokset viedään käytäntöön ja miten toiminta resursoidaan?

1. Hankkeessa toimivat ohjausryhmän edustajat toimivat konseptien tilaajina ja joilla on valtuudet tehdä työn toteutukseen tarvittavat päätökset.
2. Onnistuneet caset mallinnetaan ja kootaan hankkeen keston aikana käsikirjaksi, ja tuloksia voidaan hyödyntää myöhemmin. Lisäksi yksittäiset designmanuaalit jalkautetaan pysyvästi osaksi kaupungin toimintaa jo hankkeen toiminta-aikana.
3. Kaikki konseptit myös kootaan Metropolia Ammattikorkeakoulun avoimelle Liikkuvan Arjen Design -verkkoalustalle, joka toimii ja jota päivitetään myöhemmästä hanketoiminnasta riippumatta. Valittuja otoksia ja caseja kootaan myös Metropolia Ammattikorkeakoulun muotoilun blogiin sekä muihin Metropolian ja sidosryhmien tiedotuskanaviin.

Mitkä digitaaliset tuotokset julkaistaan avoimena datana ja missä (esim. Helsinki Region Infosharessa (HRI)) hankkeen päätyttyä?

Mikäli hankkeessa tullaan tuottamaan sovelluskehittäjien käyttöön soveltuvaa dataa, julkaistaan se HRI:ssa tai vastaavassa palvelussa.

Mitkä digitaaliset tuotokset jäävät julkaisematta avoimena datana ja onko tästä erikseen sovittu hankkeeseen sitoutuneen Helsingin kaupungin hallintokunnan kanssa (yhteyshenkilö kerrottava)?

-

Rahoituksen hakijan tiedot

Y-tunnus:
2094551-1
Toimipaikka (osoite ja postinumero):
PL 4000, 00079 Metropolia
Yhteyshenkilön nimi (hankkeen hankepäällikkö/vastuuhenkilö):
Katri Halonen
Yhteystiedot (puhelinnumero ja sähköposti):
katri.halonen@metropolia.fi
Pankkiyhteys ja tilinumero:
Danske Bank FI4580001971273918
Sisältävätkö hakemus tai liitteet liike- tai ammattisalaisuuksia? Jos sisältävät, niin miltä osin?
ei

Hankkeen organisointi

Johtoryhmän kokoonpano:
Pekka Koivisto, Muotoilusätiö Reetta Keisanen, Kaupunkisuunnitteluvirasto TKI-johtaja tai osaamisaluepäällikkö, Metropolia AMK Projektipäällikkö Projektisuunnittelija (siht.)
Projektiryhmän kokoonpano (omat työntekijät/hankeeseen käytettävä työaika kk/hlö sekä ostopalvelut):
Projektipäällikkö, Metropolia AMK Projektisuunnittelija, Metropolia AMK Asiantuntijaopettaja, Metropolia AMK Petri Arponen, Rakennusvirasto Reetta Keisanen, Kaupunkisuunnitteluvirasto
Hankkeen hyväksyjä (virastopäällikkö) ja hyväksymispäivämäärä (koskee vain virastoja ja tytäryhteisöjä):
-

Hankkeen yhteistyökumppaniin liittyvät tiedot (ei koske virastoja ja tytäryhteisöjä)

Hankeeseen sitoutunut Helsingin kaupungin virasto tai tytäryhteisö:
Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto
Sitoutumispäätöksen tekijä ja päivämäärä:

Reetta Putkonen
Liikennesuunnittelupäällikkö, Kaupunkisuunnitteluvirasto
31.8.2016

Yhteys henkilön nimi ja yhteystiedot (puhelinnumero ja sähköposti):

Reetta Keisanen
www.pyöräliikenne.fi
Puh. 09 310 37017
Puh. 040 1821 435
reetta.keisanen@hel.fi

Millä tavalla yhteistyökumppani sitoutuu hankkeeseen (euroa/työmäärä/johtoryhmän jäsenyys)?

Johtoryhmän jäsenyys sekä osallistuminen projektiryhmän kokouksiin

Miten hanke tukee kumppanin ja kaupungin strategisia tavoitteita ja linjauksia tai olemassa olevaa kehitystä? Mitä valmiuksia hankkeen tulosten testaamiseen ja käyttöön ottamiseen organisaatiossa on? Onko resursseja työn ohjaamiseen varattu?

Hankkeen tavoitteiden peruspilareina ovat Helsingin kaupungin strategian linjaukset elinvoimaisesta ja toimivasta Helsingistä sekä hyvinvoivista helsinkiläisistä.

Metropolia Ammattikorkeakoulu on kokenut hankkeiden hallinnoija, jonka projektivastaavilla on valmiudet hanketyöntekijöiden riittävään resursointiin ja perehdytykseen. Projekti toteutuu kiinteästi linkitettyinä osana ammattikorkeakoulun perustehtävää, opetusta.

Hankebudjetissa sekä opettajien työaika suunnitelmissa on otettu huomioon opettajien ja hallinto henkilökunnan työajan osittainen resursointi hankkeelle (ks. lisää kohdasta ”Miten hankkeen loputtua tuotokset viedään käytäntöön ja miten toiminta resursoidaan?”)

Onko yritys saanut valtiontukea tai muuta julkista rahoitusta viimeisen kolmen verovuoden aikana?

Metropolia Ammattikorkeakoulu saa rahoituksensa suoraan valtiolta.

Hankkeen rahoitus- ja kustannuserittelyt

Muu rahoittaja/rahoituskanava (nimi):	Myönnetty rahoitus (euroa)	Haettu rahoitus (euroa)	Haettu rahoitus varmistuu (pvm)
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0
0	0	0	0

Kuluerittely	Kokonaiskustannukset (euroa)	Innovaatorahaston osuus (euroa)
Palkkakulut,	250 000	187 500
joista palkan sivukuluja	62500	46875
Matkakulut	800	600
Ostopalvelut,	2000	1500
josta asiantuntijapalveluita	0	
Hankinnat/investoinnit,	0	0
joista koneiden ja laitteiden hankintamenoja	0	0
Toimisto- ja vuokratkustannukset	0	0
Muut menot	800	600
Yhteensä	253 600	190 200